

Projectbudget EBDB 2025

aan:	de raad van de gemeente Hillegom
datum:	4 maart 2025
ons kenmerk:	Z-25-421112
datum collegevergadering:	4 maart 2025
portefeuillehouder:	Dhr. J. van Rijn
behandelend ambtenaar:	Fred Wulp
emailadres:	F.Wulp@hltsamen.nl
telefoon:	14 0252
embargo:	☐

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB) van start gegaan. Bij de aanbesteding van de EBDB hebben de gemeenten projectgeld toegezegd. Dit budget bedraagt in totaal 1.000.000,- euro per jaar. De bijdrage voor de gemeente Hillegom bedraagt € 157.807,05 van de totale bijdrage van € 180.000,-.

Het Bestuurlijk Overleg Rood heeft een positief oordeel gegeven over het uitvoeringsprogramma 2025 van de EBDB en geeft het advies aan de afzonderlijke colleges om het budget beschikbaar te stellen als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Op dit moment kan de 180.000,- euro die gevraagd wordt i.v.m. de integratie met de Stichting Greenport nog niet worden toegekend. De verwachting is dat de integratie ergens in de komende maanden afgerond wordt.
- Naar aanleiding van de tekst over regiobranding waar de gemeenten als mogelijke co financier worden genoemd, dat in de basis de gemeente niet verder financieel bijdragen aan projecten die vanuit de EBDB worden ondersteund. Dus ook niet in het geval van Regiobranding.
- In paragraaf 3.2.1. wordt een voorschot genomen op de toekenning van de projectgelden voor 2026 en 2027. Die kunnen alleen op basis van de toekomstige jaarplannen worden toegekend. En zijn afhankelijk van het toekennen van budget door de gemeenteraden.
- Als voorwaarde is hieraan gesteld dat de EBDB jaarlijks met een uitvoeringsprogramma komt waarin zij uiteen zetten hoe zij het geld willen besteden.

Als aan de voorwaarden wordt voldaan krijgt de EBDB, na goedkeuring van de afzonderlijke colleges het budget toegekend.

Bijlagen: Uitvoeringsprogramma EBDB 2025

Uitvoeringsprogramma
Stichting Economic Board Duin- en
Bollenstreek
2025

7 november 2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Achtergrond.....	3
1.2	Organisatie.....	3
2	Strategische doelstellingen EBDB	4
2.1	Meerjarige doelstelling van de EBDB.....	4
2.2	Subdoelen.....	4
2.3	Voortgangsrapportage.....	5
3	Plan voor 2025.....	5
3.1	Wat zijn de concrete projecten voor 2025.....	5
3.1.1	Remote Sensing.....	6
3.1.2	Energie hub	6
3.1.3	Regio Branding.....	6
3.1.4	Bedrijven Platform DBS	7
3.1.5	MKB Duurzaamheids- en Circulair versnellingsprogramma	8
3.1.6	Flower Campus	8
3.1.7	Verbinden Kennisintensieve sectoren	8
3.2	Budget 2025-2027.....	9
3.2.1	Outlook 2025-2027	9
3.2.2	Budget 2025 per pijler	9
3.2.3	Potentiële subsidie per pijler en cofinanciering	9
3.2.4	Potentieel totaalbudget voor 2025	9
4	Bijlagen.....	10
4.1	Rapport Bureau Buiten.....	10
4.2	Europese- en Rijkssubsidies.....	10
4.2.1	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)	10
4.2.2	LIFE.....	10
4.2.3	Just Transition Fund (JTF)	10
4.2.4	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)	11

1 Inleiding

Bijgaand treft u de financieringsaanvraag aan voor het uitvoeringsprogramma van de Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek (hierna te noemen de “EBDB”) 2025. De grondslag voor deze aanvraag is gebaseerd op de overeenkomst tussen de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen (juni 2023) en het Advies Uitvoeringsprogramma en Organisatie Economie Duin- en Bollenstreek 2023-2026 versie 1.3 door Bureau Buiten (hierna te noemen “rapport van Bureau Buiten”).

In het uitvoeringsprogramma zullen de verschillende projecten worden toegelicht en worden de mogelijke cofinancieringen in kaart gebracht.

In opdracht van het Bestuur Overlegd rood en het bestuur van de Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek worden gesprekken gevoerd over de integratie van de Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek. Tijdens het schrijven van dit document zijn de precieze voorwaarden en condities van deze integratie nog niet vastgesteld. De al lopende projecten van de stichting Greenport Duin- en Bollenstreek zijn om die reden nog niet opgenomen in dit uitvoeringsprogramma. Na een formeel besluit tot integratie zullen de projecten worden uitgevoerd onder de pijler Duurzame Greenport van de EBDB.

De integratie van beide stichtingen zal ervoor zorgen dat projecten efficiënter worden uitgevoerd en worden getoetst (door Ecorys) op het behalen van de doelstellingen van de EBDB. Concurrentie, overlapping of uitvoering van identieke projecten zijn hiermee ook verleden tijd. Expertises en subsidie trajecten worden op deze wijze optimaal benut.

1.1 Achtergrond

Sinds 2016 werken de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek samen om de economie te versterken en een aantrekkelijke woonomgeving te behouden en verder te ontwikkelen.

Op 22 juni 2023 heeft de EBDB een nieuwe overeenkomst met de deelnemende gemeenten getekend om in de jaren april 2023 tot april 2027 (met een optie tot verlenging van 2 x twee jaar) met een nieuwe triple helix Board verder te werken aan het vergroten van de brede welvaart van de Duin- en Bollenstreek.

1.2 Organisatie

De EBDB vervult een strategische functie in het versterken en verbinden van de regionale economische structuur. De EBDB heeft het mandaat om de programmastrategie te formuleren, randvoorwaarden voor de uitvoeringsorganisatie op te stellen en financiële kaders mee te geven.

De Board bestaat op dit moment uit 9 leden en is een representatie van de belangrijkste triple helix partijen en economische krachten in de regio.

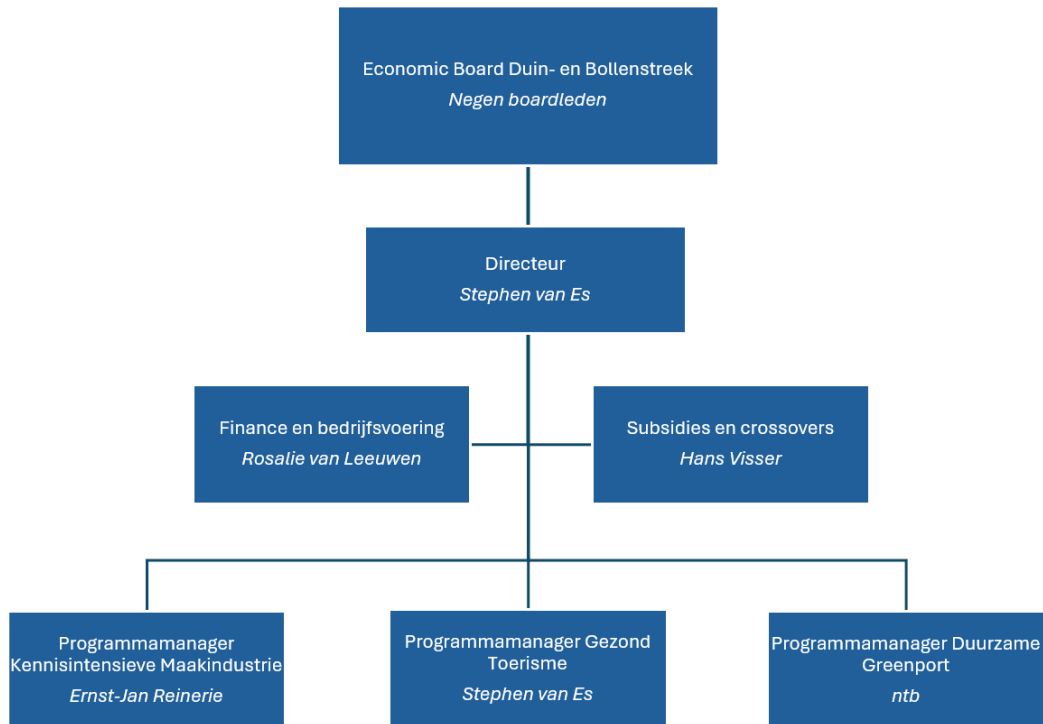
Op 1 september 2024 is Stephen van Es begonnen bij de EBDB als nieuwe programmadirecteur. Hij zal samen met de boardleden richting geven aan de opdracht van de EBDB. Naast zijn taken als directeur zal Stephen ook optreden als programmamanager Gezond Toerisme.

Ernst-Jan Reinerie vervult de rol van programmanager Kennisintensieve Maakindustrie en zal zich op projecten binnen deze pijler richten.

De functie programmanager Duurzame Greenport moet nog ingevuld worden en zal tot die tijd worden waargenomen door Stephen en Ernst-Jan.

Begin september 2024 is Rosalie van Leeuwen aangesloten op parttimebasis om de financiële zaken en bedrijfsvoering op te pakken binnen de EBDB.

Hans Visser is aangetrokken om de subsidie aanvragen te trekken en crossovers te realiseren tussen de verschillende pijlers. Ook Hans werkt op parttimebasis voor de EBDB.

2 Strategische doelstellingen EBDB

2.1 Meerjarige doelstelling van de EBDB

De opdracht die de EBDB heeft meegekregen is het realiseren van een vitale en toekomstbestendige economie, met daarbij de focus op de pijlers duurzame greenport, kennisintensieve maakindustrie en gezond toerisme. Belangrijke doorsnijpende thema's daarbij zijn (1) Human Capital, een inclusieve en toekomstbestendige arbeidsmarkt met een hechte aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en (2) duurzaamheid en circulariteit waarbij de streek een leidende rol wil spelen in de transitie naar een duurzame en circulaire economie.

2.2 Subdoelen

De subdoelen worden hieronder als volgt gedefinieerd in overeenstemming met het rapport van Bureau Buiten:

Duurzame Greenport: de Duin- en Bollenstreek is de toonaangevende duurzame wereldleider op gebied van bollen- en bloemenkennis, en de eerste duurzame teeltregio (minimale milieu impact door sterk gereduceerd gebruik middelen t.b.v. de plantgezondheid) van Nederland.

Kennisintensieve Maakindustrie: de Duin- en Bollenstreek is de kennisintensieve maakregio tussen de metropolen, waar onze unieke positie op gebied van Space, Unmanned Valley en Flower Science is doorontwikkeld en een sterke samenhang is gerealiseerd tussen deze pijlers.

Gezond Toerisme: de Duin- en Bollenstreek is de regio voor gezond toerisme in Nederland. Het versterken van de toeristische sector met focus op kwaliteit en de kwantiteit van de bezoekers (voorkomen van over toerisme). Gezond leven en recreëren staan hier centraal.

2.3 Voortgangsrapportage

Voor deze subdoelen zijn al enkele meetbare doelen gedefinieerd (zie bijlage 5, rapport van Bureau Buiten). De EBDB vindt het belangrijk zichzelf meetbare en realistische doelen te stellen en ook de voortgang op de gestelde doelen te gaan meten. Ecorys (<https://www.ecorys.com/nl/>) is hiervoor aangetrokken om samen met hen een raamwerk te ontwikkelen en zodoende de voortgang op de economische agenda te monitoren. Ecorys heeft veel ervaring met het begeleiden van overheden bij hun beleidsmonitoring. Het kan zijn dat in dit proces de gedefinieerde meetbare doelen aangepast zullen worden. Dit zal ten alle tijden door de EBDB met de gemeenten worden besproken en gedeeld.

Dit proces kent drie fases om tot een goed resultaat te komen:

1. ontwikkelen van een raamwerk voor de monitoring, dit bevat een vertaling van de doelstellingen naar meetbare indicatoren;
2. dataverzameling;
3. visualisatie en duiding in een dashboard.

Het raamwerk richt zich op de doelstellingen die de EBDB gesteld is in de overeenkomst met de gemeenten, en dus niet op de individuele projecten zoals beschreven in dit uitvoeringsprogramma. Uiteindelijk dragen alle individuele projecten bij aan het behalen van de hoofddoelstellingen, wordt de voortgang op de hoofddoelstellingen gemeten en wordt op die manier de voortgang van de uitvoering van de opdracht van de EBDB inzichtelijk gemaakt.

Het fundament van de monitoring zal gevormd worden door een solide cijfermatige onderbouwing van de doelstellingen. Ten aanzien van bestaande cijfers zullen er – indien mogelijk – ook gemiddelden van o.a. de provincie Zuid-Holland en/of Nederland als geheel verzameld worden. Dit creëert de mogelijkheid tot benchmarking: het meten van de status van de Duin- en Bollenstreek ten opzichte van een referentie.

3 Plan voor 2025

3.1 Wat zijn de concrete projecten voor 2025

Hieronder worden de al geplande projecten voor 2025 beschreven, en aangegeven onder welke pijler de projecten vallen. Daarnaast wordt er ook aangegeven welke potentiële cofinanciering de EBDB ziet voor deze projecten. Bij alle projecten wordt er nauw gekeken hoe de tripel helix optimaal kan worden toegepast. In bijlage 4.2 worden de verschillende Europese - en Rijkssubsidies toegelicht.

Gedurende het jaar is er nog financiële ruimte voor de uitvoering van nieuwe projecten en er zitten ook al potentiële projecten in de pijplijn voor 2025. Zo zijn op het thema Duurzame Greenport onlangs twee kwartiermakers gestart die een integrale Human Capital Agenda (HCA)

voor de Greenport D&B en Boskoop gaan maken en een aanvraag voor een EBZ deelakkoord gaan opstellen. Hierbij kan de HCA van de Regiodeal ook gekoppeld worden aan regionale cofinanciering. Ook is er een samenwerking op de HCA met de OADB in de maak en wordt er gekeken naar een nieuwe toeristische VR attractie. Uitwerking van deze en andere projecten zullen in de loop van 2025 worden gedeeld.

3.1.1 Remote Sensing

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in een aantal bollengewassen te reduceren, kan met behulp van drone- en satelliettechnologie een beter, en steeds actueel beeld geschetst worden van mogelijke ziektedruk van Botrytis. Met deze gevisualiseerde (voorspellende) informatie kan alleen op die plekken de ziekte worden bestreden waar het echt nodig is. Dit project helpt bij een transitie naar een gewasbeschermingsvrije teelt.

Mogelijke cofinanciering: Unmanned Valley, NL Space Campus, Holland Rijnland (HRL), EFRO, LIFE, JTF, RVO (zie voor een beschrijving van Europese en Rijkssubsidies bijlage 4.2).

3.1.2 Energie hub

Pijler: Duurzaamheid en Circulariteit

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Veel bedrijventerreinen lopen tegen netcongestie aan in de Duin- en Bollenstreek. Dit project onderzoekt, door middel van het realiseren van een energie hub met assets (b.v. zonnepanelen, accu's of windturbines) of dit mogelijk een oplossing hiervoor is. Dit houdt in dat er wordt gekeken om met minimaal 5 bedrijven, van hetzelfde bedrijventerrein, een energie hub te realiseren waarbij energie opwekkers en energieopslag onderdeel van zijn.

Mogelijke cofinanciering: Provincie Zuid-Holland (PZH), RVO, Liander, participerende bedrijven, lokale gemeenten, EFRO, LIFE, JTF.

3.1.3 Regio Branding

Pijler: Gezond Toerisme

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Human Capital

Regio branding is het proces van het creëren en versterken van een merkidentiteit van de Duin- en Bollenstreek-regio. Het doel is om de unieke kenmerken zoals cultuur, geschiedenis en attracties van de Duin- en Bollenstreek-regio te benadrukken, zodat deze aantrekkelijker worden voor inwoners, toeristen en bedrijven.

Belangrijke elementen van regio branding zijn onder andere:

1. **Identiteit:** wat maakt de Duin- en Bollenstreek-regio uniek?

2. **Marketing:** effectieve strategieën om de regio te promoten, zoals evenementen, campagnes en sociale media.
3. **Participatie:** inwoners en lokale bedrijven betrekken bij het branding proces om een authentiek beeld te creëren.
4. **Duurzaamheid:** zorgen dat de branding ook ten goede komt aan de lokale economie en gemeenschap.

Regio branding helpt bij het aantrekken van toeristen en bedrijven, het stimuleren van investeringen en het verbeteren van de levenskwaliteit van bewoners.

Er zal hier worden voortgebouwd op al bestaande documenten zoals het Manifest "Vrij land tussen de grote steden" en de kernwaarden vitaal, gezond en energie.

Op dit moment lopen er drie projecten die hieraan bijdragen:

Vier de lente: deze aanvraag richt zich op het aanscherpen van het concept, in kaart brengen van draagvlak, het identificeren van samenwerkingen en het bepalen van de optimale organisatievorm voor de toekomst van Vier de Lente. Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het draagvlak binnen de regio Duin- en Bollenstreek voor de verdere ontwikkeling van Vier de Lente en het versterken van samenwerkingen met relevante stakeholders. Daarnaast willen we de meest geschikte organisatievorm identificeren om Vier de Lente duurzaam en toekomstbestendig te maken.

Enjoy the Flowers: bij dit project wordt een campagne opgezet om te voorkomen dat toeristen tijdens het seizoen de bollenvelden betreden en schade aanrichten. Deze campagne is PR-gevoelig en zal nationaal en internationaal aandacht trekken.

Communicatie en lobby traject: gezamenlijk met de gemeenten zal een communicatie- en lobby traject worden ingezet om het DNA van de Duin- en Bollenstreek onder de aandacht te brengen bij bewoners, bezoekers, bedrijven en bestuurders. De citymarketing organisaties spelen hier ook een belangrijke rol in.

Mogelijke cofinanciering: PZH, HRL, Duin- en Bollenstreek gemeenten.

3.1.4 Bedrijven Platform DBS

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Duurzaamheid en Circulariteit

Pijler: Human Capital

Platform waar MKB en de grote bedrijven uit de Duin- en Bollenstreek-regio, gezamenlijk oplossingen zoeken voor duurzaamheid en Human Capital problemen. Uit de mogelijke oplossingen kunnen nieuwe projecten voor de EBDB voortkomen. Dit initiatief wordt ondersteund door de ondernemersverenigingen.

De eerste gesprekken met Provalu over Human Capital samenwerkingen hebben al plaats gevonden en de intentie is om een horeca opleidingslocatie van Provalu op te zetten in de Flower Campus.

Mogelijke cofinanciering: RVO, PZH, participerende bedrijven, HRL, EFRO, LIFE, JTF.

3.1.5 MKB Duurzaamheids- en Circulair versnellingsprogramma

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Pijler: Gezond Toerisme

De EBDB wil bedrijven stimuleren en ondersteunen bij het verbeteren van hun duurzame- en circulaire bedrijfsvoering. Door middel van gerichte sessies en de (wetenschappelijk onderbouwde) Circulaire Volwassenheidsmeting krijgen bedrijven inzicht in waar ze staan op het gebied van circulariteit en worden ze voorzien van concrete handvatten om stappen te zetten richting een duurzamere en circulaire werkwijze. Daarnaast biedt het traject waardevol inzicht in de mate van circulariteit in de regio. Circulair West is een belangrijke partner in dit project.

Mogelijke cofinanciering: Circulair West, Rabobank, deelnemende ondernemers, EFRO, LIFE, JTF, RVO.

3.1.6 Flower Campus

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Pijler: Human Capital

De Duin- en Bollenstreek staat voor een aantal grote uitdagingen, op het gebied van ziektebeheersing, onderwijs, innovaties, samenwerkingen met andere bedrijven en sectoren. Om deze uitdagingen aan te pakken is een fysieke plek, waar samen gewerkt kan worden aan deze uitdagingen, onontbeerlijk. Een fysieke plek voor o.a. een R&D lab, leerwerktrajecten op verschillende niveaus, ruimtes voor startups, duurzaam transport, enz.

Mogelijke cofinanciering: Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek, KAVB, Anthos, LTO Noord, WUR, Rabobank, EFRO, LIFE, JTF, RVO.

3.1.7 Verbinden Kennisintensieve sectoren

Pijler: Duurzame Greenport

Pijler: Kennisintensieve maakindustrie

Pijler: Human Capital

De opgave is erop gericht om de steeds groter wordende groep van kennisintensieve sectoren (en instellingen) met elkaar in contact te laten komen en zo samen de kansen die hieruit voortkomen, te verkennen en te benutten. Binnen de regio zijn er verschillende sectoren en instellingen die het doel hebben om de kennisintensieve sectoren te versterken. Ook heeft Holland Rijnland het project Versterken en Verbinden Kennis- en Innovatie-as binnen de Regionale Investeringsagenda (RIA) opgestart. De EBDB draagt bij aan de onderlinge verbinding en afstemming.

Mogelijke cofinanciering: Holland Rijnland, Rabobank, EFRO, LIFE, JTF, RVO.

3.2 Budget 2025-2027

Het geaccordeerde uitvoeringsbudget dat de deelnemende gemeenten - Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen - aan de EBDB voor de uitvoering van de op 22 juni 2023 getekende opdracht beschikbaar stellen, bedraagt volgens artikel 7 lid a. van de overeenkomst jaarlijks in totaal € 275.000 (ex BTW). Door de integratie van Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek in de EBDB, zal het huidige budget van €180.000 (ex BTW) van de Stichting Greenport overgaan naar de EBDB.

In genoemde overeenkomst van 22 juni 2023 stellen de gemeenten (Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen) voor, de looptijd van de overeenkomst projectbudget ter beschikking voor het verkrijgen van cofinanciering van jaarplannen en/of projecten (artikel 7 lid f) van naar verwachting €1.000.000 (ex BTW) per jaar.

3.2.1 Outlook 2025-2027

In overeenstemming met de op 22 juni 2023 getekende opdracht vraagt de EBDB voor 2025 en toekomstige jaren (2026-2027) een bijdrage, t.b.v. het Projectbudget, aan van €1.000.000 (excl. BTW).

3.2.2 Budget 2025 per pijler

Voor 2025 vraagt de EBDB een bijdrage aan, t.b.v. het projectbudget, van €1.000.000 (excl. BTW). De conceptbegroting per pijler is weergegeven in de tabel hieronder (zie 3.2.4). Dit is een indicatie van de te verwachten besteding per pijler. Echter, zoals beschreven per project in hoofdstuk 3.1, valt elk project onder verschillende pijlers. Het is dus ook goed mogelijk dat er een verschuiving zal plaatsvinden van budget tussen de verschillende pijlers en er gedurende het lopende jaar nieuwe projecten aan worden toegevoegd

3.2.3 Potentiële subsidie per pijler en cofinanciering

Zoals overeengekomen in de opdracht van de EBDB moet er op programmaniveau een cofinanciering worden gerealiseerd van minimaal 33%. De EBDB stelt zichzelf ten doel in het jaar 2025 minimaal 50% aan cofinanciering op te halen. Dit betekent dat de EBDB de gevraagde bijdrage van de deelnemende gemeenten minimaal zal matchen met hetzelfde bedrag aan cofinanciering. De EBDB ziet de volgende kansen om deze cofinanciering aan te trekken:

3.2.3.1 Europa en het Rijk

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), LIFE: Europese subsidie voor natuur-, milieu- en klimaatprojecten, Just Transition Fund (JTF), Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO).

3.2.3.2 De Provincie en lokaal

Provincie Zuid-Holland, Stichting Greenport Duin- en Bollenstreek, Unmanned Valley, NL Space Campus, Holland Rijnland (HRL), Liander, participerende bedrijven, lokale gemeenten, Circulair West, Rabobank, KAVB, Anthos, LTO Noord, Wageningen University & Research.

3.2.4 Potentieel totaalbudget voor 2025

Met de projectbijdrage van de gemeenten en de te verwachten cofinanciering zal de EBDB in 2025 kunnen beschikken over een totaalbudget van € 2,2m. Hieruit zullen alle projecten

gefinancierd worden. Gezien de omvang en de ambitie van de EBDB voor de komende jaren zal het programmamanagement integraal onderdeel van de projecten zijn.

Concept Begroting StichtingEBDB bedragen excl. BTW	2025		Totaal
	Bijdrage Gemeenten	Cofinanciering *	
1. Duurzame Greenport	€ 350.000	€ 500.000	€ 850.000
2. Kennisintensieve Maakindustrie	€ 300.000	€ 400.000	€ 700.000
3. Gezond Toerisme	€ 100.000	€ 50.000	€ 150.000
4. Human Capital	€ 100.000	€ 50.000	€ 150.000
5. Duurzaamheid en Circulariteit	€ 150.000	€ 200.000	€ 350.000
Totaal	€ 1.000.000	€ 1.200.000	€ 2.200.000

*) Genoemde cofinanciering zoals beschreven onder 3.2.3

4 Bijlagen

4.1 Rapport Bureau Buiten

Zie apart PDF.

4.2 Europese- en Rijkssubsidies

4.2.1 Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

De Europese Unie (EU) wil de economische verschillen tussen de Europese regio's kleiner maken. Dat doet de EU met het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

Nederland ontvangt voor de periode 2021-2027 € 506 miljoen uit de EU-begroting voor de uitvoering van EFRO-programma's.

Binnen alle EFRO-programma's ligt de nadruk op een 'slimmer' en een 'groener' Europa. Met het geld kunnen economische activiteiten worden uitgevoerd die gericht zijn op innovatie (slimmer) en de overgang naar een koolstofarme economie (groener). Het geld is vooral voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) bedoeld.

4.2.2 LIFE

LIFE is een Europese subsidie voor projecten die in actie komen tegen klimaatvervuiling en het milieu en de natuur in Europa sterker maken. LIFE heeft 4 deelprogramma's die subsidie geven aan projecten: (1) Natuur en biodiversiteit, (2) Circulaire economie en kwaliteit van leven, (3) Klimaatmitigatie- en adaptatie, (4) Duurzame energietransitie.

4.2.3 Just Transition Fund (JTF)

Het Just Transition Fund (JTF) is een fonds voor een rechtvaardige transitie en draagt bij aan de overgang naar een Klimaatneutraal Europa. JTF financiert innovatie van de regionale economie

en vermindert de negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid als gevolg van deze transitie. In de periode 2021-2027 kan Nederland in totaal aanspraak maken op 623 miljoen euro.

4.2.4 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) biedt verschillende subsidies en regelingen aan bedrijven en organisaties om innovatie, duurzaamheid, en economische groei te stimuleren. Enkele van de belangrijkste subsidies die vanuit RVO worden verstrekt zijn: WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk), MIT (Mkb-Innovatiestimulering Regio en Topsectoren), ISDE (Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing).